

На основу члана 23. Статута Универзитета у Београду – Правног факултета, као и одредби Правилника о докторским студијама на Универзитету у Београду, декан Универзитета у Београду – Правног факултета, дана 3. октобра 2024. године доноси

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
04 Бр. 1162/3
03.10. 2024 год.
БЕОГРАД

**ПРАВИЛНИК
О ДОКТОРСКИМ СТУДИЈАМА
НА ПРАВНОМ ФАКУЛТЕТУ УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ
(Пречишћен текст)**

I Опште одредбе

Садржина

Члан 1.

Овим правилником уређују се услови, начин и поступак уписа, организација студија, обавезе у току студија, научни назив и промоција, као и друга питања од значаја за трећи степен академских студија – докторске студије на Правном факултету Универзитета у Београду (у даљем тексту: *Факултет*).

Структура докторских студија

Члан 2.

1) Докторске академске студије (даље: *докторске студије*) се изводе на основу акредитованог студијског програма, трају три школске године са обимом од 180 ЕСПБ бодова и њиховим завршетком се стиче научни назив доктора наука.

2) Студијским програмом утврђују се уже научне области из којих се организују докторске академске студије.

3) Програмом морају бити предвиђена по три предмета као обавезна за одговарајућу ужу научну област и још најмање по четири изборна предмета, од којих кандидат бира два.

Језик студија

Члан 3.

Студије се изводе на српском језику, а могу се организовати и изводити и на страном или на језику националне мањине, што се утврђује студијским програмом и актом о акредитацији.

Заједничке студије (сарадња)

Члан 4.

1) Факултет може организовати докторске академске студије у сарадњи са другом високошколском установом у земљи или иностранству, под условом да је тај студијски програм акредитован.

2) Међусобни односи Факултета и друге високошколске установе из става 1. овог члана уређују се уговором, који нарочито садржи: услове и начин ангажовања наставника и обезбеђења простора, опреме, наставне, стручне, научне и друге литературе, услове за ангажовање наставника и других лица која учествују у настави и који дају стручну подршку у организацији докторских академских студија, финансијске обавезе и друга питања од интереса за уговорне стране.

Управник докторских студија

Члан 5.

1) Организацијом и извођењем докторских академских студија руководи управник докторских студија, кога из реда редовних професора именује декан Факултета.

2) Управник докторских студија:

- у сарадњи са катедрама припрема предлог студијског програма докторских студија за Наставно-научно веће Факултета;

- у сарадњи са катедрама предлаже наставнике за извођење студијског програма;

- организује и непосредно прати реализацију свих облика наставе на докторским академским студијама;

- координира рад наставника који изводе студијски програм и контролише реализацију плана извођења наставе;

- учествује у организовању и спровођењу активности и мера за контролу квалитета које се предузимају у складу са општим актима Факултета и Универзитета;

- обавља и друге послове у вези са организовањем и извођењем докторских студија у складу са законом, Статутом Факултета, Статутом Универзитета у Београду (у даљем тексту: *Универзитет*) и овим правилником.

Примена других прописа

Члан 6.

На докторске академске студије примењују се одредбе Закона о високом образовању, статута и других општих аката Факултета и Универзитета којима се регулишу ове студије, попут одредаба о правилима студија, настави, испитима и оцењивању, обезбеђењу и контроли квалитета, наставној и другој уџбеничкој литератури, као и Стандарди за акредитацију студијских програма докторских студија Комисије за акредитацију и проверу квалитета.

II Услови за упис на докторске академске студије

Услови за кандидате са Правног факултета

Члан 7.

1) Докторске студије може уписати лице које је на Правном факултету Универзитета у Београду завршило:

(1) мастер академске студије са најмање 300 ЕСПБ бодова и општом просечном оценом најмање 8 (осам) на основним академским и мастер академским студијама; односно

(2) које има завршене мастер академске студије са најмање 300 ЕСПБ бодова, уз општу просечну оцену мању од 8 (осам) и објављене научне радове у часописима са листе коју утврђује министарство надлежно за образовање или у зборницима научних скупова (категорија М30 или М60), ако му, на предлог одговарајуће катедре, Наставно-научно веће одобри упис.

2) Кандидат који уписује докторске студије мора знати најмање два страна језика релевантна за ужу научну област којој припада оквирно питање из којег намерава да ради докторску дисертацију, у мери да се може користити страном литературом.

3) Стране језике из става 2. овог члана утврђује Наставно-научно веће, на предлог катедре.

Услови за кандидате са других правних факултета

Члан 8.

1) Поред лица из члана 7. овог правилника, право уписа на докторске студије под истим условима имају и лица која су завршила мастер академске студије на неком другом правном факултету, ако су наставни планови, програми и уџбеничка литература комплементарни са наставним планом, програмом и уџбеничком литературом Факултета.

2) Подударност програма и литературе из става 1. овог члана утврђује Наставно-научно веће на предлог одговарајућих катедара.

3) Веће може одобрити упис ових лица и под условом да до 30. септембра текуће године положи одређене испите, који им се одређују у зависности од претходно завршеног другог правног факултета и смера на који конкуришу на Факултету, сходно члану 9. овог правилника.

Услови за кандидате са факултета сродних наука

Члан 9.

1) Изузетно од чланова 7. и 8. овог правилника, на докторске студије може се уписати и лице које је завршило друге мастер академске студије из друштвено-хуманистичких и сродних наука, ако испуњава услове из члана 7. ст. 1. и 2. овог правилника и под условом да до 30. септембра текуће године положи одређене испите из програма студија права, које одреди Наставно-научно веће, на предлог одговарајућих катедара.

2) Лице из става 1. овог члана изједначено је у правима и обавезама при упису на докторске студије и на докторским студијама са лицем из чл. 7. и 8. овог правилника.

Услови за магистре

Члан 10.

На докторске студије може се уписати и лице које је завршило магистарске студије и стекло академски назив магистра правних, правно-економских, правно-социолошких или правно-политичких наука у складу са прелазним и завршним одредбама овог правилника.

III Поступак уписа на докторске академске студије

Конкурс, квоте и пријава

Члан 11.

1) Упис на докторске студије врши се на начин и по поступку прописаним конкурсом који расписује Универзитет, у складу са законом.

2) Уписне квоте одређују се према расположивости истраживачких, наставничких и менторских капацитета, у складу са дозволом за рад.

3) У пријави на конкурс кандидат је дужан да, поред докумената којим доказује да испуњава услове конкурса, наведе и оквирно питање из којег намерава да ради докторску дисертацију.

4) У складу са наведеним оквирним питањем кандидат бира ужу научну област из студијског програма докторских студија у којој конкурише и три изборна предмета, који су програмом докторских студија предвиђени као обавезни за ту област (у даљем тексту: *обавезни предмети*).

5) Оквирно питање из става 4. овог члана је питање, скуп питања, институт или део материје уже научне области наведене у пријави кандидата, које кандидат жели посебно да истражи током докторских студија и о њему продуби своје знање, као предуслов за даље истраживање.

5) Оквирно питање не представља конкретан избор теме докторске дисертације, нити постављање докторске тезе (хипотезе), већ само указује на сужену област коју кандидат намерава да истражује.

6) Кандидат може до краја трећег семестра поднети образложени захтев за промену оквирног питања или једног од изборних предмета на докторским студијама.

7) О захтеву за промену оквирног питања одлучује декан Факултета по прибављеном мишљењу управника докторских студија.

8) Ако промена оквирног питања значи и промену уже научне области, спроводи се поступак из члана 19. овог правилника.

9) Уз промену оквирног питања може се дозволити и промена привременог ментора и изборних предмета према поступку предвиђеном у члану 19. овог правилника.

10) Изузетно од става 7. овог члана, промена оквирног питања која не подразумева промену уже научне области, може се дозволити и до краја другог семестра.

11) Кандидат коме је промена дозвољена након почетка наставе, дужан је да све наставне обавезе испуни у складу са одобреном променом.

Ранг листа

Члан 12.

1) Редослед кандидата за упис на докторске студије (ранг листа) утврђује се, у начелу, на основу опште просечне оцене остварене на основним и мастер академским студијама, дужине студирања на основним и мастер студијама, остварених научних резултата и других услова прописаних општим актом Факултета.

2) Општа просечна оцена студирања (ОПО) израчунава се на основу просечних оцена студирања на основним академским студијама (ОцОС) и мастер академским студијама (ОцМС), пондерисаних дужином трајања студијског програма на основним академским и мастер академским студијама израженом у ЕСПБ бодовима (ОСбод и МСбод):

$$\text{Општа просечна оцена (ОПО)} = \frac{\text{ОцОС} \times \text{ОСбод} + \text{ОцМС} \times \text{МСбод}}{\text{ОСбод} + \text{МСбод}}$$

3) За кандидате који су стекли високо образовање према прописима који су важили до ступања на снагу Закона о високом образовању, узима се просечна оцена с основних студија.

4) Наставно-научно веће може одредити, на предлог декана, да разговор са кандидатима чини део уписног поступка, у којем случају се вреднује са највише 40% поена на основу којих се саставља ранг листа.

5) Наставно-научно веће може одредити минималан број поена потребних за упис на докторске студије.

Комисија за упис

Члан 13.

1) Упис спроводи Комисија за упис, коју именује декан Факултета.

2) Комисију за упис чине: продекан за науку, управник докторских студија и два наставника који учествују у реализацији студијског програма докторских студија и испуњавају услове за ментора.

3) Комисији у раду помаже секретар комисије, кога именује декан из реда запослених на Факултету.

Разговор са кандидатима

Члан 14.

1) Одлуку о организовању разговора са кандидатима доноси Наставно-научно веће Факултета, најкасније до краја месеца априла за наредну школску годину.

2) Разговор са кандидатима организује Комисија за упис, а спроводе га по два наставника за сваку ужу научну област за коју се кандидати пријављују.

3) Наставници из става 2. овог члана дужни су да исход разговора, вреднован на начин из члана 12. став 4. овог правилника, достави Комисији за упис најкасније до 10. октобра.

Провера знања страних језика

Члан 15.

1) Комисију за полагање испита из страних језика из члана 7. став 2. овог правилника именује декан Факултета.

2) Комисија се састоји од по два наставника за сваку ужу научну област.

3) Приликом проверавања испуњености услова у погледу познавања страних језика нарочито се узима у обзир способност кандидата да преведе дати стручни текст са страног на српски језик и са српског на страни језик.

4) Комисија је дужна да резултате провере достави Комисији за упис најкасније до 10. октобра.

Прелиминарни редослед и коначна ранг листа

Члан 16.

1) Комисија за упис саставља прелиминарни редослед кандидата за упис на докторске студије.

2) Кандидат има право приговора на резултат објављен у прелиминарном редоследу у року од 48 сати од момента објављивања.

3) О приговору одлучује декан Факултета, по прибављеном мишљењу Комисије за упис.

4) Коначан редослед кандидата за упис на докторске студије Комисија за упис објављује најкасније до 15. октобра и доставља га Универзитету.

5) Коначну ранг листу објављује Универзитет.

Стицање права на упис

Члан 17.

1) **Право уписа** стиче кандидат који је испунио услове и на ранг листи се налази у оквиру **броја** студената који је **утврђен** у конкурс.

2) Ако **кандидат** који је стекао **право** на упис, не упише докторске студије, уместо њега се **уписује наредни кандидат са ранг листе**.

Продужење рокова

Члан 18.

1) На предлог управника докторских студија, декан може одлучити да продужи рокове пријаве за упис на докторске студије, за разговор са кандидатима,

проверу знања страног језика, састављања ранг листе и уписа на докторске студије, уколико на то упућују разлози организације и обављања испита и извођења наставе на академским студијама на Факултету.

Привремени ментор

Члан 19.

1) Кандидат је приликом уписа на докторске студије дужан да предложи наставника којег би желео за ментора студија ангажованог на студијском програму (у даљем тексту: *привремени ментор*), уз претходну сагласност наставника. Кандидат предлаже и два изборна предмета из изабране (матичне) уже научне области, који су у вези са наведеним оквирним питањем. Изузетно, кандидат може предложити предмет из друге уже научне области, уколико је тај предмет у ближој вези са оквирним питањем него са предметом предвиђеним програмом докторских студија у матичној ужој научној области.

2) О предлогу кандидата одлучује управник докторских студија, по прибављеном ставу одговарајуће катедре, која прибавља мишљење најстаријег по звању предметног наставника

3) Уколико катедра не достави свој одговор у року од 15 дана од дана кад је добила упит управника докторских студија, управник докторских студија одређује привременог ментора и изборне предмете кандидату, водећи рачуна о сродности изборних предмета са оквирним питањем из кога кандидат намерава да ради докторску дисертацију, изборним предметима које је кандидат предложио и мишљењу оних наставника чији је научни опус најближи материји оквирног питања.

4) При одлучивању о одређивању привременог ментора, управник докторских студија води рачуна о томе да ли предложени привремени ментор испуњава прописане услове за менторство, као и о другим елементима, поготово о броју доктораната које води одређени наставник, а који не може премашити законом и другим прописима утврђени максимални број доктората у истом периоду.

5) Управник може пре доношења одлуке позвати кандидата да свој предлог измени или допуни.

6) Кандидат има право жалбе на одлуку о одређивању привременог ментора, о којој одлучује декан.

IV Опште о обавезама у току студија

Основне обавезе

Члан 20.

Студент у току докторских студија је, поред осталих обавеза предвиђених студијским програмом и овим правилником, дужан да похађа наставу и положи испите из предмета Методи научноистраживачког рада и вештине, три предмета која су обавезна за ужу научну област за коју се определио уписом на студије и два изборна предмета предвиђена одлуком управника докторских студија из члана 19. овог правилника.

Настава

Члан 21.

1) **Настава** на докторским студијама изводи се у облику предавања, семинара, консултација и других облика наставе, утврђених планом извођења наставе.

2) На предметима на којима се не изводе предавања организују се консултације. Фонд часова консултација износи 30% фонда часова наставе.

3) Консултације из става 1. овог члана могу да се одрже на поједином предмету уз пристанак предметног наставника за студента који се налази у

иностранству и неким средством електронске везе, као што је телефон, видео предавање, аудио веза, електронска пошта и слично, али највише до три часа на предмету у току једног семестра, с тим што предметни наставник не може на тај начин да се ослободи обавезе одржавања наставе личним присуством часу на Факултету, нити има право на накнаду за такав начин консултација.

4) Одлуку о облику у коме се настава изводи доноси декан, на предлог управника докторских студија, до 1. новембра текуће године, водећи рачуна о броју уписаних студената за одређену ужу научну област.

5) Уредно похађање наставе студент потврђује потписом предметног наставника у индексу.

Докторски испити

Члан 22.

1) Испити на докторским студијама полажу се усмено, пред комисијом (начело комисијског полагања испита).

2) Полагањем испита руководи председник комисије, односно наставник који је у њеном саставу најстарији по звању.

3) Комисију из става 1. овог члана образује управник докторских студија, на предлог одговарајуће катедре.

4) Оцене на испиту су 5 (недовољан), 6 (довољан), 7 (добар), 8 (врло добар), 9 (изузетно добар) и 10 (одличан).

5) Оцена се одређује и на основу предиспитних резултата, у складу са студијским програмом и резултатом испита, при чему успех на испиту носи 70% укупне оцене.

Начин полагања докторских испита и састав комисије

Члан 23.

1) Предмете уже научне области из којих похађа наставу током једне школске године студент полаже заједно.

2) Први докторски испит обухвата три обавезна предмета и полаже се најраније по завршетку наставе у пролећном семестру.

3) Други докторски испит обухвата два изборна предмета и полаже се најраније по завршетку наставе у јесењем семестру.

4) Комисија се састоји од по једног наставника из сваког предмета који се полаже на испиту, тако да на крају прве школске године она броји три члана (први докторски испит), а два члана на крају друге школске године (други докторски испит).

5) Привремени ментор је, по правилу, члан комисије када студент полаже испит на којем је он предметни наставник, изузев уколико је спречен или је наставник на више предмета у оквиру истог докторског испита, односно када постоје други оправдани разлози.

6) У случају кад привремени ментор спречен да буде члан комисије за докторски испит, управник докторских студија одређује за члана комисије другог наставника на предмету.

Начин испитивања и оцењивања

Члан 24.

1) На докторском испиту сваки члан комисије испитује студента предмет за који је биран и који води као предметни наставник.

2) По завршетку испита, након што комисија саслуша одговоре студента на сва постављена питања, председник комисије саопштава оцену за сваки предмет посебно.

Недељивост докторског испита (негативна оцена)

Члан 25.

1) Ако одговор студента на било ком предмету на докторском испиту буде оцењен као недовољан, студенту се саопштава из ког предмета није добио прелазну оцену.

2) У том случају се сматра да студент није положио докторски испит и мора све предмете са тог дела докторског испита поново да полаже, као целину.

3) Студент који није положио докторски испит, односно који на испиту није испунио услов из члана 32. овог правилника, има право да поново полаже испит по протеклу рока од 6 месеци од дана када је испит одржан.

Поништај положеног испита

Члан 26.

1) Студент који није задовољан позитивном оценом из једног или више предмета са докторског испита, може да поништи испит и да поново полаже све предмете са докторског испита.

2) Захтев за поновно полагање мора се поднети у року од два дана од дана полагања испита.

3) Поновљени испит полаже се, по правилу, пред комисијом пред којом је испит првобитно полаган, у року од пет дана од пријема захтева из става 2. овог члана.

4) Приступањем испиту престаје да важи претходно добијена оцена.

5) Полагање положеног испита може се поновити само једном.

6) Одредбе ст. 1-5. овог члана сходно се примењују на испит из предмета Методи научноистраживачког рада и вештине.

Обнова године

Члан 27.

Студент који не испуни све обавезе предвиђене за одређену годину докторских студија до краја школске године у којој ју је уписао, има право да обнови годину по општим правилима Факултета, с тим што не мора да похађа наставу у обновљеној години, ако је ту обавезу испунио.

V Прва година студија

Набрајање обавеза

Члан 28.

У првој години студија студент је дужан да, у складу са студијским програмом:

1. похађа наставу и положи испит из Метода научноистраживачког рада и вештина;

2. изради и одбрани приступни рад; и

3. похађа наставу и положи испит из три предмета уже научне области у којој је уписао студије.

Испит из Метода
Члан 29.

1) Испит из Метода научноистраживачког рада и вештина студент може да полаже по завршетку зимског семестра, почев од јануарског испитног рока.

2) Испит се полаже пред комисијом коју одређује управник докторских студија, коју чине наставник Метода научноистраживачког рада и вештина и, по правилу, привремени ментор.

3) Студент који није положио испит из Метода научноистраживачког рада и вештина има право да га поново полаже по истеку рока од три месеца од дана када је испит одржан.

4) Наставни програм и литературу за испит из Метода научноистраживачког рада и вештина усваја Наставно-научно веће Факултета на предлог Катедре за теорију, социологију и филозофију права, уз прибављено мишљење управника докторских студија.

5) На основу образложене иницијативе сваке од катедара, Катедра за теорију, социологију и филозофију права у оквиру наставног плана за одговарајућу школску годину предлаже извођаче наставе на предмету, о чему коначну одлуку доноси Наставно-научно веће.

6) Приликом утврђивања наставног програма из Метода научноистраживачког рада и вештина, сви ангажовани наставници на предмету учествују у раду Катедре за теорију, социологију и филозофију права са правом гласа.

7) Распоред часова за овај предмет уређује управник докторских студија, ако се сами предметни наставници не договоре, водећи рачуна о њиховој једнакој заступљености у настави.

Приступни рад
Члан 30.

1) Циљ приступног рада је да студент практично покаже да је овладао знањима из Метода научноистраживачког рада и вештина.

2) Приступни рад обима је од највише 45.000 карактера (са размацама) и пријављује се и пише из уже научне области за коју је Факултет матичан.

3) Тему рада одобрава управник докторских студија, на предлог привременог ментора и једног наставника Метода научноистраживачког рада и вештина, при чему тема не сме да се тиче суштине оквирног питања из којег студент намерава да ради докторску дисертацију, нити одбрањеног мастер рада, а одбрањени приступни рад не може се користити за сврху испуњавања обавеза из студијског програма у погледу семинарског рада из члана 34. и научног чланка из члана 35. овог правилника.

4) Рад се брани у оквиру испита из Метода научноистраживачког рада и вештина, пред комисијом из члана 29, став 2. овог правилника, пошто је комисија претходно оценила да је подобан за одбрану и о томе дала писмену потврду управнику докторских студија.

5) Студент предаје Одсеку за мастер и докторске студије Факултета приступни рад у три папирна примерка и у електронском облику након што прими обавештење да је **комисија** из става 3. овог члана дала писмену потврду о подобности за одбрану, након чега се **заказује** одбрана најраније за недељу дана.

6) Поступак провере оригиналности приступног рада спроводи се на начин уређен у члану 34. ст. 3. и 4. овог правилника.

7) По завршеној одбрани приступног рада, комисија из става 4. овог члана може одлучити да је студент рад одбранио или да га није одбранио.

8) Уколико студент није одбранио приступни рад, има право да га ради на другу тему.

9) По успешној одбрани, приступни рад се архивира у библиотеци Факултета.

Рок обавеза

Члан 31.

Студент је дужан да положи испит из Метода научноистраживачког рада и вештина и одбрани приступни рад пре рока у којем полаже први докторски испит.

VI Друга година студија

Услови за упис

Члан 32.

На другу годину докторских студија може се уписати студент који је испунио све обавезе предвиђене за прву годину студија и при томе из Метода научноистраживачког рада и вештина и предмета првог докторског испита, рачунатих појединачно, остварио просечну оцену најмање осам (8).

Набрајање обавеза

Члан 33.

У другој години студија студент је дужан да, у складу са студијским програмом, похађа наставу и положи испите из два предмета уже научне области докторских студија, да одбрани један семинарски рад, да објави један научни чланак у вези са оквирним питањем своје докторске дисертације, као и да одбрани пројект докторске дисертације.

Семинарски рад

Члан 34.

1) Студент пријављује тему семинарског рада стручној служби Факултета по добијању сагласности свог привременог ментора. Тема семинарског рада не може да се тиче суштине докторске дисертације, а мора битно да се разликује и од теме приступног рада и научног чланка који студент објављује у складу са чл. 33. и 35. овог правилника.

2) Студент је дужан да привременом ментору преда семинарски рад у два примерка у папирној, као и у електронској верзији.

3) Привремени ментор доставља електронску верзију ради провере оригиналности у софтверу за откривање плагијата секретару катедре којој припада.

4) Уколико се установи постојање плагијата, привремени ментор у року од седам дана обавештава управника докторских студија, који предмет прослеђује декану ради спровођења одговарајућег поступка.

5) Семинарски рад (обима око 50.000 карактера са размацима) брани се јавно пред привременим ментором, на посебном часу посвећеном одбранама семинарских радова доктораната, у присуству других студената докторских студија и сарадника на предмету.

6) Привремени ментор оцењује семинарски рад по завршетку његове одбране оценама: није одбранио, одбранио и одбранио са одликом.

7) По успешној одбрани рад се архивира у библиотеци Факултета.

8) Студент који није одбранио семинарски рад има право да пријави тему новог семинарског рада, у року који не може бити краћи од шест месеци.

Научни чланак

Члан 35.

1) Научни чланак из члана 33. овог правилника објављује се у часопису међународног значаја, националном часопису међународног значаја, врхунском часопису националног значаја или истакнутом часопису националног значаја, сходно рангирању часописа које врши надлежно министарство.

2) Управник докторских студија на интернет страници Факултета (докторске студије) објављује сваке године, најкасније до 15. маја, листу часописа из става 1. овог члана за уже научне области из којих се на Факултету организују докторске студије, при чему до објављивања нове важи последња објављена листа.

3) Студент доказује да је чланак објављен достављањем фотокопије чланка из часописа, односно електронске верзије часописа.

4) Уколико чланак није објављен до момента уписа треће године, студент може поднети потврду редакције часописа да је чланак прихваћен за објављивање.

5) Привремени ментор је дужан да извести управника докторских студија о томе када је чланак из става 3. овог члана објављен, а да у случају продуженог одлагања објављивања прибави од студента образложење редакције о разлозима оваквог одлагања.

6) Чланак из става 4. овог члана мора бити објављен до момента одређивања комисије за преглед и оцену докторске дисертације из члана 40а. став 2. овог правилника.

7) Привремени ментор, односно катедра могу, уз образложење, захтевати да управник докторских студија одреди рецензента, непознатог студенту и привременом ментору, са задатком да оцени објављени чланак.

8) Ако чланак не добије позитивну оцену рецензента, студент је дужан да напише и објави нови чланак.

9) Одлуку о испуњености услова из ст. 1-8. овог члана доноси управник докторских студија.

Пројект докторске дисертације

Члан 36.

1) Пројект је привремени, сажети и образложен нацрт докторске дисертације о теми на којој студент жели да докторира.

2) Пројект докторске дисертације студент, припрема у сарадњи са привременим ментором, након чије позитивне оцене се образује комисија за његову одбрану.

3) Комисију за одбрану пројекта докторске дисертације чине три наставника, односно истраживача, од којих најмање један није у радном односу на Факултету.

4) Чланове комисије за одбрану именује управник докторских студија на предлог катедре у чију ужу научну област спада оквирно питање о којем кандидат израђује докторску дисертацију, пошто прибави мишљење о њима од привременог ментора.

5) На одбрани пројекта докторске дисертације студент износи разлоге због којих се **определио** за одређену тему докторске дисертације, образлаже научну и друштвену **заснованост** пројекта, објашњава хипотезе на којима заснива истраживање, **прелиминарне резултате** истраживања и смернице даљег истраживања, те излаже ставове о теми у постојећој литератури, и то писмено и усмено.

6) Након усменог излагања одбране пројекта докторске дисертације и студентових одговора на примедбе чланова комисије, комисија доноси одлуку да ли

је студент одбранио пројекат докторске дисертације и о томе доставља извештај о оцени научне заснованости теме докторске дисертације Наставно-научном већу, на начин уређен у члану 38. овог правилника.

7) Студент који није одбранио пројект има право да поново брани пројекат докторске дисертације, и то у року који не може бити краћи од шест месеци од дана одбране.

VII Трећа година студија

Услови за упис

Члан 37.

На трећу годину докторских студија може се уписати студент који је:

- 1) положио други докторски испит са просечном оценом најмање 8 (осам);
- 2) успешно одбранио семинарски рад у складу са чланом 34. овог правилника;
- 3) објавио најмање један научни чланак у складу са чланом 35. овог правилника;
- 4) одбранио пројект докторске дисертације.

Извештај о оцени научне заснованости и одређивање ментора

Члан 38.

1) Позитиван извештај комисије за оцену научне заснованости теме докторске дисертације из члана 36. овог правилника са предлогом теме докторске дисертације (у даљем тексту: *извештај о научној заснованости теме докторске дисертације*: скр. *извештај о научној заснованости теме*) доставља се Наставно-научном већу Факултета у року од 30 дана од дана одбране пројекта.

2) Извештај о научној заснованости теме мора да испуњава стандарде и да садржи прилоге које је прописао Универзитет у Београду.

3) Веће доноси одлуку о прихватању извештаја о научној заснованости теме, предлаже ментора (који је, по правилу, био привремени ментор) и прослеђује извештај са предлогом ментора надлежном органу Универзитета на сагласност.

4) По добијеној сагласности Универзитета, Наставно-научно веће Факултета одлуку о прихватању теме и одређивању ментора доставља студенту и ментору.

5) За ментора може бити одређен наставник Факултета који испуњава услове предвиђене прописима и општим актима Универзитета, који се највише бавио оквирним питањем наведеним у кандидатовој пријави, ако се сагласи са менторством.

6) Ако се наставник не прихвати дужности менторства, за ментора се одређује наставник кога он предложи, под условима предвиђеним у ставу 5. овог члана.

7) Студент или ментор могу да поднесу декану писани захтев са образложењем за престанак менторског односа.

8) Ако је захтев из става 7. овог члана оправдан, декан покреће поступак за избор **новог** ментора.

Извештаји студента ментору

Члан 39.

У трећој години студент је дужан да најмање два пута ментору поднесе извештај о напретку **свог** докторског истраживања.

Докторска дисертација и њена провера

Члан 40.

1) Докторска дисертација је завршни део студијског програма докторских студија и представља самостални и оригинални научноистраживачки рад кандидата у одговарајућој научној области или више научних области.

2) Докторска дисертација се пише и брани на српском језику, а може се написати, односно бранити и на страном језику и ако се студије не реализују на том језику, под условом да чланови комисије за оцену, односно чланови комисије за одбрану докторске дисертације владају тим језиком, при чему се сачињава проширени апстракт на српском језику.

3) Пројекат докторске дисертације и извештаји комисија када се дисертација брани на страном језику морају да буду и на српском и на одговарајућем страном језику.

4) Студент који је завршио израду докторске дисертације предаје је, уз одобрење ментора, Одсеку за мастер и докторске студије Факултета најмање девет месеци пре истека рока за завршетак студија у папирној и електронској верзији.

5) Одсек из става 3. овог члана доставља у наредна два радна дана електронску верзију докторске дисертације ради провере оригиналности у софтверу за откривање плагијата Универзитетској библиотеци „Светозар Марковић“ (даље у тексту: Универзитетска библиотека).

6) Ментор оцењује извештај од Универзитетске библиотеке о провери из става 4. овог члана у року од 15 дана пошто га прими, при чему заузима позитиван или негативан став о подобности докторске дисертације за одбрану, те о томе у писменој форми на папиру извештава Одсек за мастер и докторске студије Факултета са својим потписом.

7) Ако је оцена из става 5. овог члана негативна, поступак оцене подобности докторске дисертације за одбрану се обуставља, а ментор о томе у року од недељу дана обавештава управника докторских студија, који предмет прослеђује декану на даљи поступак.

8) Ако је оцена из става 5. овог члана позитивна, наставља се поступак, при чему ментор упознаје чланове комисије за преглед и оцену о извештају Универзитетске библиотеке и својој оцени, кад буде образована.

Одобравање одбране докторске дисертације

Члан 40а.

1) Уколико ментор процени да је дисертација подобна за оцену, управник докторских студија, најкасније шест месеци пре истека рока за завршетак студија, а на предлог ментора, подноси Наставно-научном већу предлог да се формира комисија за преглед и оцену.

2) Комисију за преглед и оцену чине најмање три члана из реда наставника, односно истраживача из научне области на коју се односи тема докторске дисертације, од којих најмање један није запослен на Факултету.

3) Ментор не може бити члан Комисије за преглед и оцену докторске дисертације, осим у изузетним случајевима, на основу одлуке Сената Универзитета у Београду, донете на предлог Факултета и Већа научне области.

4) Студент је дужан да у року од седам дана од дана пријема обавештења да је формирана комисија за преглед и оцену Одсеку за мастер и докторске студије достави онолики број примерака дисертације колико комисија има чланова, заједно са једним примерком на CD, а Одсек документацију одмах доставља комисији.

5) Уколико је, на предлог студента, члан комисије за преглед и оцену из иностранства, а не влада српским језиком, примерак дисертације за њега студент доставља на енглеском или на другом светском језику којим инострани члан комисије влада.

6) Комисија за преглед и оцену докторске дисертације бира председника из реда својих чланова.

7) Комисија је дужна да у року од 45 дана од дана пријема документације из става 4. овог члана достави извештај Наставно-научном већу у коме ће оценити дисертацију и предложити да ли је подобна за одбрану или не (у даљем тексту: *извештај о оцени докторске дисертације*).

8) Рок из става 7. овог члана не тече у периоду између 1. јула и 20. августа.

9) Председник Комисије за преглед и оцену докторске дисертације припрема извештај о оцени докторске дисертације на основу прикупљених мишљења чланова Комисије, а извештај потписују сви њени чланови.

10) Члан комисије може поднети посебан извештај о оцени докторске дисертације (издвојени извештај, издвојено мишљење).

11) Извештај о оцени докторске дисертације мора да испуњава стандарде које је прописао Универзитет у Београду, при чему се у њега обавезно уносе основни процентуални подаци из извештаја Универзитетске библиотеке о провери оригиналности докторске дисертације, као и позитивна оцена ментора из члана 40. овог правилника.

12) Извештај о оцени докторске дисертације и докторска дисертација морају бити стављени на увид јавности, због подношења евентуалних приговора, најмање 30 дана пре одлучивања, као и у периоду до одбране докторске дисертације.

13) Извештај о оцени докторске дисертације и докторска дисертација чине се доступним јавности у електронској верзији на Увидок порталу Универзитета у Београду, на званичној интернет страници Факултета, а у штампаном облику у Одсеку за мастер и докторске студије.

14) Наставно-научно веће одлучује о извештају о оцени докторске дисертације и о евентуалним приговорима у року од два месеца од истека рока од 30 дана за подношење приговора из става 12. овог члана.

15) Наставно-научно веће може прихватити извештај комисије о оцени докторске дисертације, може затражити допунски извештај у року од месец дана или одбити извештај.

16) Ако одбије извештај о оцени докторске дисертације, односно ако комисија у року не достави извештај или допунски извештај, Наставно-научно веће именује нову комисију.

17) Ако члан комисије не потпише извештај комисије о оцени докторске дисертације, односно не поднесе посебан извештај (издвојени извештај) у року из става 7. овог члана, сматра се да је иступио из састава комисије.

Сагласност Универзитета и заказивање одбране

Члан 41.

1) Када **Наставно-научно веће** прихвати позитиван извештај о оцени докторске дисертације, **надлежном органу** Универзитета на сагласност се достављају извештај и одлука о **образовању** комисије за одбрану, као и један примерак дисертације у штампаној верзији и у електронском облику за Репозиторијум докторских дисертација.

2) На састав комисије за одбрану примењују се одредбе члана 40а. ст. 1-3, 5 и 6. овог правилника.

3) Студент је дужан да у року од три дана од дана пријема обавештења да је усвојен извештај о оцени докторске дисертације достави Одсеку за мастер и докторске студије пет примерака докторске дисертације у папирној верзији.

4) Одбрана се одржава најкасније у року од два месеца од добијене сагласности из става 1. овог члана.

5) Информација о одбрани докторске дисертације са подацима о кандидату, теми, времену и месту одржавања одбране, објављује се на интернет страници и огласним таблама Факултета најмање пет дана пре дана одржавања одбране.

6) Када Наставно-научно веће прихвати негативан извештај комисије за оцену докторске дисертације, доноси одлуку о одбијању докторске дисертације.

7) Одлука о одбијању мора бити образложена.

8) Одбијену дисертацију студент не може поново пријавити.

Одбрана докторске дисертације

Члан 42.

1) Одбрана докторске дисертације је јавна.

2) Одбрани обавезно присуствују ментор и сви чланови Комисије за одбрану докторске дисертације.

3) Изузетно, члан Комисије за одбрану докторске дисертације који је из иностранства може учествовати у одбрани путем видео конференцијске линије, што се констатује у записнику с одбране докторске дисертације.

4) У случају потребе за заштитом јавног здравља и безбедности, кандидат може да брани докторску дисертацију путем видео конференцијске везе на начин на који се обезбеђује јавност, а по одобрењу ректора Универзитета, с тим што председник комисије за одбрану при њеном заказивању образлаже неопходност оваквог начина њеног одржавања.

5) Ако ментор не дође на заказану одбрану докторске дисертације из оправданог разлога, а о томе благовремено обавести управника докторских студија и најстаријег по звању члана комисије за одбрану пре заказаног времена одбране, одбрана се одлаже, а нова се одржава најкасније за две недеље од дана првобитно заказане.

6) Ако ментор не дође ни на одложено одбрану, или изостане са првобитно заказане одбране, а да изостанак не оправда у складу са ставом 4. овог члана, одбрана се одржава без присуства ментора, а ментор губи право на накнаду за менторство.

7) Чланови комисије за одбрану докторске дисертације на одбрани су одевени у свечану одежду.

8) Председник комисије за одбрану докторске дисертације је наставник, односно истраживач који је најстарији по звању.

9) Председник комисије за одбрану докторске дисертације отвара поступак усмене одбране, износи опште податке о кандидату, о резултатима његових студија и његовим радовима, те резиме извештаја о оцени докторске дисертације.

10) У случају из члана 40а. став 5. овог правилника, председник комисије одређује начин на који ће се у току одбране остваривати комуникација с иностраним чланом комисије.

11) После речи председника комисије, кандидат, у оквиру времена које му одреди председник комисије, а које не може бити дуже од 45 минута, излаже садржај своје дисертације, методе које је применио и објашњава закључке до којих је у њој дошао.

12) Када кандидат заврши своје излагање, чланови комисије му, редом који одреди председник комисије, постављају питања и износе примедбе на дисертацију, а могу тражити и објашњења у вези са дисертацијом и усменом одбраном.

13) Председник комисије одређује да ли ће кандидат давати одговоре и објашњења после речи појединих чланова комисије или ће их дати одједном.

14) Кандидат је дужан да одговори на питања која му поставе чланови комисије и да пружи тражена објашњења.

15) Када комисија нађе да се о предмету одбране довољно расправљало, председник комисије саопштава да је одбрана закључена, а комисија се повлачи на већање и одлучивање гласањем.

16) Одлука из става 12. овог члана може бити да је кандидат докторску дисертацију:

- одбранио;
- одбранио са одликом; или да је
- није одбранио.

17) Комисија за одбрану докторске дисертације доноси одлуку већином гласова.

18) У случају једнаке поделе гласова, одлучује глас председника комисије.

19) Председник комисије за одбрану докторске дисертације јавно проглашава одлуку комисије.

20) Кандидат који није одбранио докторску дисертацију не може је поново бранити на Универзитету у Београду.

21) О усменој одбрани докторске дисертације води се записник у три примерка, који потписују чланови комисије за одбрану.

22) Члан Комисије из става 3. овог члана не потписује записник, већ се изјашњава о прихватању записника, о чему се на крају записника ставља посебна забелешка.

Накнадна провера самосталности рада

Члан 43.

1) Ако комисија за одбрану докторске дисертације у току одбране закључи да треба извршити проверу самосталности рада, одложиће одбрану до три месеца.

2) Ако кандидат не дође на одбрану која је одложена, а изостанак не оправда ваљаним разлозима, комисија доноси одлуку да је кандидат одустао од одбране, те да није одбранио докторску дисертацију.

VIII Научни назив и промоција

Стицање назива

Члан 44.

1) Успешном одбраном докторске дисертације студент завршава докторске студије.

2) Лице које заврши докторске студије стиче научни назив доктор наука, са знаком звања трећег степена академских студија из одговарајуће научне области.

3) Лице из става 2. овог члана дужно је да, преко Факултета, поднесе Универзитету молбу за промоцију за доктора наука у року од 30 дана од дана завршетка докторских студија.

Промоција
Члан 45.

1) Промоција доктора наука је јавни свечани чин на Универзитету којим се кандидат који је одбранио докторску дисертацију проглашава за доктора наука у одговарајућој области.

2) Промоцију доктора наука, по правилу, обавља ректор, а у случају његове спречености, проректор кога ректор овласти.

3) На промоцију се позивају декан, чланови Комисије за одбрану докторске дисертације, ментори и друга лица која предложи ректор и кандидат.

4) Лице које се промовише у доктора наука на промоцији носи свечану одежду.

5) Ближе услове о протоколу промоције прописује ректор Универзитета.

IX Прелазне и завршне одредбе

Упис магистра наука
Члан 46.

Лице које је завршило магистарске студије и стекло академски назив магистра наука по прописима који су важили до доношења Закона о високом образовању („Службени гласник РС“ бр. 76/05..., 87/16; даље у тексту: „магистар наука“), остварује право на упис докторских студија, у истој или сродној научној области, ако се пријавило на конкурс и ако се налази на ранг листи до броја који је конкурсом предвиђен за упис, под условима и на начин уређен члановима 7-19. овог правилника.

Признавање обавеза магистру наука
Члан 47.

1) Студенту са звањем магистра наука из члана 46. овог правилника може се, на његов захтев, признати део садржаја наставног плана који је савладао на магистарским студијама као да их је савладао на докторским студијама по важећим прописима, уз могућност одређивања допунских обавеза у складу са важећим наставним планом за ужу научну област у којој се уписује.

2) Одлуку из става 1. овог члана доноси Наставно-научно веће Факултета на предлог управника докторских студија Факултета, који претходно прибавља мишљење одговарајуће катедре Факултета и предложеног привременог ментора.

3) Одлуком из ставова 1. и 2. овог члана може се нарочито признати:

– испит из предмета Методологија правних, односно економских и друштвених наука, положен на магистарским студијама, као положени испит из предмета Методи научноистраживачког рада и вештине на докторским студијама;

– усмени магистарски испит као један или више предмета на докторским испитима;

– одбрањен магистарски рад као одбрањен приступни рад.

4) Декан доноси трошковник испуњавања обавеза из става 1. овог члана.

Бодовање лица са звањем магистра наука и дужина студирања
Члан 48.

1) Лице са звањем магистра наука мора да оствари најмање 90 ЕСПБ бодова на студијском програму докторских студија на који је уписано, а који се односе на истраживање и одбрану докторске дисертације, у складу са општим актима Факултета и Универзитета.

2) Зависно од броја ЕСПБ бодова који су му признати, магистар наука се уписује на одговарајућу годину докторских студија Факултета у складу са овим правилником, с тим што може највише да се упише на другу годину докторских студија, тако да му преостане да објави научни чланак, односно да одбрани семинарски рад, ако је објавио научни чланак (10 ЕСПБ), те да одбрани пројект докторске дисертације (20 ЕСПБ) у складу са члановима 33, 35 и 36 овог правилника.

3) Дужина трајања докторских студија магистра наука је двоструки број школских година преосталих за реализацију уписаног студијског програма по важећим прописима, уз могућност продужења рока за завршетак студија на лични захтев у складу са чланом 101. Статута Универзитета и чланом 72. ставом 7. Статута Факултета, при чему једна година одговара времену потребном за остваривање до 60 ЕСПБ бодова.

Ступање на снагу

Члан 49.

1) Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Факултета и примењује се на студенте уписане на докторске студије почев од школске 2016/2017. године.

2) На студенте уписане на докторске студије закључно са школском 2015/2016. годином примењује се Правилник о докторским студијама из 2014. године.

3) Правилник се, по ступању на снагу, објављује и на интернет страници Факултета.

ВД ДЕКАН
проф. др Зоран Мирковић

